

Zápis ze společného zasedání Výboru pro Strategii - VpS - (19. zasedání) a PS pro tvorbu indikátorů UR - PS I - (17. zasedání) RVUR

dne 13. února 2008 14.00 – 17.00 hod., MŽP

Přítomni: viz prezenční listina

Omluveni: viz prezenční listina

Program:

- 1. Zahájení a úvodní slovo předsedy VpS**
- 2. Stanovení postupu přípravy aktualizace SUR ČR v letech 2008 - 2009**
- 3. Příprava třetí situační zprávy ke Strategii udržitelného rozvoje ČR**
- 4. Obsahová příprava Fóra pro udržitelný rozvoj 2008**
- 5. Mechanismus posuzování strategických a koncepčních materiálů resortů Výborem pro Strategii RVUR**
- 6. Závěr jednání**

Ad 1) Zahájení a úvodní slovo předsedy VpS

Předseda Výboru pro Strategii RVUR B. Moldan uvítal přítomné a seznámil je s programem.

Ad 2) Stanovení postupu přípravy aktualizace SUR ČR v letech 2008 - 2009

Předseda VpS vyzval přítomné, aby se nejprve obecně vyslovili k záměru aktualizace SUR ČR. Připomněl, že v prosinci 2007 byl vládě předložen k informaci postupový materiál „Principy, nástroje a návrh priorit pro dopracování aktualizované Strategie udržitelného rozvoje České republiky (2007)“ a usnesením č. 1434 ze dne 19. prosince 2007 bylo výkonnému místopředsedovi RVUR, místopředsedovi vlády a ministru životního prostředí uloženo předložit vládě do 30. listopadu 2009 návrh aktualizace SUR ČR. V období 2008 - 2009 je tedy usnesením vlády č.1434 dán prostor pro další práci nad aktualizací, nikoli však přesné zadání či požadavky.

Diskutující (R.Bízková - MŽP, Z.Drhová – Zelený kruh, V. Bízek – nez.konzultant, B.Moldan – COŽP UK, J.Študent - CEMC, P.J.Kalaš – ÚV ČR, S.Czesaný – ČSÚ) vyslovili potřebu zpřesnit základní zaměření a strukturu dokumentu včetně počtu priorit, zkoumat rovnováhy či nerovnováhy systému tří pilířů udržitelného rozvoje, inspirovat se z analýzy strategií UR jiných evropských zemí a „Obnovené“ SUR EU z roku 2006, pokusit se pozitivně ovlivnit postoje resortů a členů vlády vůči politice udržitelného rozvoje a získat přesnější „objednávku“ na obsahové zaměření a rozsah materiálu, který bude vláda ochotna přijmout jako svůj vrcholový, zastřešující dokument.

P.Šremer (MŽP) vystoupil s prezentací „Další příprava návrhu aktualizace SUR ČR 2009“, v níž přítomné členy i hosty VpS a PS I seznámil s iniciativními návrhy schválenými poradou vedení MŽP na zabezpečení aktualizace SUR ČR na základě mandátu výk. místopředsedy RVUR, místopředsedy vlády a ministra životního prostředí jako budoucího předkladatele materiálu do vlády. Navrhuje se zvolit projektový způsob řízení, ve výběrovém řízení vybrat vhodnou profesionální organizaci – externího dodavatele a na všech etapách projektu důsledně kontrolovat způsob plnění zadání. Řídícím výborem projektu bude VpS RVUR.

P.Šremer předložil podrobný a realistický časový harmonogram, umožňující splnit zadání ve stanoveném termínu (přílohou zápisu je elektronická verze prezentace).

B. Moldan poděkoval MŽP a jeho zástupcům v pracovních orgánech Rady za zpracování procesního přístupu k aktualizaci SUR ČR a otevřel k procesu i obsahu materiálu, dále k otázce provedení SEA, diskusi.

V následné diskusi bylo zástupci MŽP potvrzeno, že otázku provedení SEA v potřebném rozsahu, případně RIA, posoudí a rozhodne o ní zadavatel projektu, tj. MŽP. V. Bízek se vyslovil pro strukturování dokumentu okolo tří pilířů UR a jejich vzájemných vazeb; dle jeho názoru je SEA vhodným nástrojem, neměla by být aplikována jako řídicí prvek. Z. Drhová zdůraznila, že dokument musí sloužit účelu kvalitnější tvorby a koordinace politik. V tématické rovině dává přednost vybrání omezeného počtu klíčových témat a priorit a stanovení konkrétních cílů; rozpracování klíčových témat je spojené se stanovením dopadů do oblasti ekonomické, sociální a environmentální. Dokument by nutně měl obsahovat implementační mechanismus včetně způsobu vyhodnocení implementace; práce externího zpracovatele musí paralelně probíhat s jednáním o podpoře a přijetí dokumentu resorty a následně vládou. R. Bízková zdůraznila, že externí dodavatel bude práce profesionálně řídit a zároveň se opírat o širší okruh spolupracujících odborníků.

E. Geuss (MPO) označil otázku provedení SEA a RIA za věc předkladatele; poukázal na skutečnost, že v bodě č.1 programu zasedání VpS a PS I je jednáno nikoli o „dopracování“ či „obnovení“, ale „aktualizaci“ SUR ČR jako úkolu plynoucího z usnesení vlády ČR. SUR EU není pro národní úroveň závazným dokumentem a není tak východiskem ani maketou pro aktualizaci SUR ČR. Citoval názor V. Koteckého vyslovený na 15. zasedání RVUR dne 22. listopadu 2007, podle něhož materiál „SUR ČR (aktualizace 2007)“, posuzovaný Radou na výše uvedeném zasedání, nebyl „ani strategií, ani udržitelného rozvoje“, vyslovil se pro důsledně strategický charakter nyní prováděné aktualizace, měřitelnost, vhodné indikátory; dále se vyslovil pro zapojení krajů, měst a obcí do aktualizace SUR v návaznosti na názor hejtmána Jihočeského kraje J. Zahradníka na výše uvedeném 15. zasedání RVUR. Asociace krajů by měla mít v řídicím výboru své místo; E. Geuss zároveň zpochybnil možnost, aby Výbor pro Strategii byl současně řídicím výborem zamýšleného projektu – jde o problematiku proveditelnost a efektivitu řízení početným heterogenním týmem a zejména o absenci jasných pravidel jednání (jednací řád).

B. Moldan potvrdil, že VpS a PS I jedná o „aktualizaci“ dokumentu; potvrdil nutnost, aby se na ní podílelo široké spektrum činitelů, vyslovil se však spíše pro řešení, aby k tomuto zapojení se do aktualizace byli přizváni v okamžiku, kdy bude zpracována první verze externím dodavatelem. Otázku řízení procesu výborem je nutno vyjasnit. I. Hartmann (MMR) se vyslovil pro přehlednou řídicí strukturu projektu, omezenou na několik osobností a přesné určení jejich pravomocí; vyslovil se pro přesné vymezení koncepce a zadání obsahu projektu, které musí být průběžně kontrolováno. Navrhuje vycházet z třípilířového pojetí aktualizace SUR. M. Vančura (CDV) položil otázku, zda lze vybrat externího dodavatele dostatečně kompetentního v tak složité a široké problematice, jakým je SUR. R. Bízková podrobně popsala způsob provedení výběrového řízení; k rozhodování o výběru externího dodavatele bude přizvána užší část VpS. Na počátku prací bude prodiskutována a schválena struktura dokumentu. M. Horčicová (MF) přivítala tyto informace jako dávající perspektivu další práci nad dokumentem a zdůraznila nutnost sladit ji s přípravou aktualizace Národního programu reforem (Lisabonský proces). A. Tým (NSZM) vznesl upřesňující dotazy ke způsobu a obsahu práce externího dodavatele, úloze sady indikátorů UR a navázání textu na cíle, které jsou již obsaženy ve strategiích UR měst a obcí a byly zpracovány konsensuálně za účasti odborníků na strategické řízení i odborníků měst a obcí; k obsahu mandátu daného usnesením vlády z prosince 2007. B. Moldan potvrdil, že mandát je velmi obecný a konečný

verdict vlády ohledně přijetí či nepřijetí lze velmi obtížně předjímat. Společně s S.Czesaným se vyslovil pro propojení resortního a dodavatelského přístupu k aktualizaci SUR. J.Študent navrhl selektovat priority i nástroje s ohledem na reálné možnosti vlády při jejich prosazování a úlohu řídicího výboru jako oponenta procesu přípravy textu dokumentu; S.Czesaný navrhl koncipovat dokument v souladu s plánovanými reformními kroky vlády (5 klíčových reform). E.Geuss požadoval revizi indikátorů UR tak, aby byly srozumitelné zejména pro mezinárodně působící podnikatelské subjekty; B.Moldan částečnou aktualizaci podpořil, stávající indikátory byly vybírány velmi pečlivě na základě mezinárodních sad.

Předseda VpS následně shrnul závěry jednání k bodu 2) programu takto:

1. S navrhovaným procesním přístupem k aktualizaci VpS a PS I vyslovuje souhlas a děkuje MŽP za jeho iniciativu. Žádá MŽP o provedení výběrového řízení na externího dodavatele či organizaci s následujícím zadáním: omezený počet priorit SUR, jež budou navázány na priority politiky vlády ČR; vycházet z rámce daného již existujícími dokumenty ČR k UR včetně nyní schválené a používané sady indikátorů (její aktualizaci nelze vyloučit s ohledem na následné provázání s cíli strategie). Externí dodavatel předloží strukturu a základní principy dokumentu včetně stanovení konkrétních kvantifikovaných cílů k věcnému posouzení řídicímu výboru, doplněnému např. o zástupce Asociace krajů, Svazu měst a obcí, nevládních neziskových organizací. VpS a PSI prosí, aby MŽP zaslalo návrh zadání k připomínkování.

2. Otázku provedení SEA a RIA posoudí a rozhodne resort MŽP.

Dle R.Bízkové by základní draft struktury a hlavních cílů aktualizace SUR měl být vhodnou formou (např. s doporučením ministra životního prostředí) předán členům vlády ČR, aby rozhodli, zda je pro ně postup schůdný. Přípravované materiály budou průběžně uveřejňovány na webu MŽP - RVUR, aby měla odborná a široká veřejnost možnost průběžné kontroly. E.Geuss požadoval stanovit přesná pravidla jednání a rozhodování řídicího výboru, s čímž byl vysloven souhlas přítomných a tato otázka bude neodkladně řešena.

Ad 3) Příprava třetí situační zprávy ke Strategii udržitelného rozvoje ČR

Dle vzoru první a druhé Situační zprávy k SUR ČR, jejichž formát se osvědčil, bude VpS a PS I v letošním roce připravena pod vedením COŽP UK zpráva třetí. J.Kovanda sdělil, že připraví v průběhu následujících dvou týdnů návrh postupu přípravy dokumentu a sekretariát RVUR jej rozešle zpracovatelům. Je nutno opětovně zvážit editaci zprávy v kapesním formátu pro potřeby široké veřejnosti (Z.Drhová), případně zkombinovat publikaci formou CD – úplný text zprávy a brožurka do 20 stran – kapesní sumářový formát (návrh R.Bízkové). O návrhu P.J.Kalaše strukturovat zprávu dle priorit vlády je nutno dále diskutovat a případně dořešit v rámci aktualizace SUR ČR. R.Bízková a P.Šremer se vyslovili pro užší spolupráci s MPSV a ČSÚ při zpracování indikátorů ze sociální oblasti z důvodu jejich významnosti.

Ad 4) Obsahová příprava Fóra pro udržitelný rozvoj 2008

Bylo navrženo a vysloven souhlas členů VpS a PS I pořádat letošní Fórum pro udržitelný rozvoj odděleně od TUR. Letošní TUR se bude konat ve dnech 22.-24.dubna 2008 pod heslem „Změna klimatu a udržitelná energetika“. Protože RVUR v současné době ještě nemá připraveny materiály, které by mohla prezentovat (aktualizace SUR ČR verze 2008, Třetí situační zpráva k SUR ČR, Akční plán komunikace RVUR na léta 2008-2009, programy udržitelné spotřeby a výroby, priority předsednictví ČR v Radě EU, výsledky mezinárodních

jednání), navrhuje se uspořádat FUR na konci října či v listopadu 2008, kdy již budou k dispozici.

Ad 5) Mechanismus posuzování strategických a koncepčních materiálů resortů Výborem pro Strategii RVUR

Vzhledem k tomu, že RVUR je dle čl. 2 svého Statutu pověřena „navrhováním opatření ke sladění s touto Strategií (Strategií udržitelného rozvoje ČR) dalších souvisejících souhrnných i dílčích strategií, koncepcí a politik, včetně ukazatelů sledujících jejich realizaci“, je v průběhu přípravy a schvalování výše uvedených dokumentů povinným připomínkovým místem. RVUR schválila svým usnesením č.5 ze dne 22.listopadu 2007 návrh dopisu výkonného místopředsedy Rady vedoucím resortů s upozorněním na tuto skutečnost a se žádostí o zasílání materiálů koncepčního charakteru na adresu sekretariátu Rady. Dopisy byly odeslány v lednu 2008. Rada uložila Výboru pro Strategii, aby projednal mechanismus posuzování obdržených materiálů.

Mechanismus dle názorů diskutujících a závěrů předsedajícího je nutno vypracovávat postupně s ohledem na zkušenosti; materiály budou posuzovány z hlediska kritérií udržitelného rozvoje. Tajemnice RVUR obešla všechny členy VpS se žádostí o připomínkování materiálu, z došlých vytvoří soubor, který schválí předseda VpS. MPO zde upozornilo na absenci jednacího řádu a jasného mechanismu postupu při posuzování strategických dokumentů, bez těchto pravidel (která by měla být projednána RVUR) je tato činnost RVUR velmi problematická – není jasný postup např. v případě rozporných stanovisek či připomínky jen od 1 člena. V případě rozporu bude provedeno dohodovací řízení, svolán VpS k diskusi a přijetí stanoviska. Navrhuje se jako první vyhodnotit materiál Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, který je již v t.m. v meziresortním připomínkovém řízení.

Ad 6) Závěr jednání

B.Moldan shrnul diskusi a poděkoval všem diskutujícím i přítomným za jejich příspěvky k projednávaným bodům. Předběžný termín dalšího zasedání VpS a PS I je stanoven na září 2008.

Závěry:

- VpS a PS I žádá MŽP o provedení výběrového řízení na externího dodavatele či organizaci s následujícím zadáním: omezený počet priorit SUR, jež budou navázány na priority politiky vlády ČR; vycházet z rámce daného již existujícími dokumenty ČR k UR včetně nyní schválené a používané sady indikátorů (její aktualizaci nelze vyloučit s ohledem na následné provázání s cíli strategie). Externí dodavatel předloží strukturu a základní principy dokumentu včetně stanovení konkrétních kvantifikovaných cílů k věcnému posouzení řídicímu výboru, doplněnému např. o zástupce Asociace krajů, Svazu měst a obcí, nevládních neziskových organizací. VpS a PSI zároveň prosí, aby MŽP zaslalo všem členům návrh zadání k připomínkování.

- MŽP posoudí a rozhodne, zda bude provedeno SEA a RIA.
- Tajemnice RVUR rozešle všem členům platné jednací dokumenty RVUR a následně budou stanovena přesná pravidla jednání a rozhodování řídicího výboru k procesu aktualizace SUR ČR 2008 -2009.
- V roce 2008 VpS a PS I zpracují pod vedením COŽP UK třetí situační zprávu k SUR ČR.
- Fórum pro udržitelný rozvoj 2008 bude pořádáno odděleně od TUR v období konec října – listopad 2008. Navrhovaná témata: aktualizace SUR ČR verze 2008, Třetí situační zpráva k SUR ČR, Akční plán komunikace RVUR na léta 2008-2009, programy udržitelné spotřeby a výroby, priority předsednictví ČR v Radě EU, výsledky mezinárodních jednání k problematice UR.
- Mechanismus posuzování strategických a koncepčních materiálů VpS z hlediska UR bude vypracován na základě zkušeností z vyhodnocení Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, případně dalších materiálů.

Zapsala: PhDr.Jaroslava Hlaváčková, CSc.

Revizi zápisu provedli: prom.biol. P.Šremer, Ing. E.Geuss

Schválil: Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc.

V Praze dne 18. února 2008